

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 53.

Vydána dne 28. prosince 1951.

Cena Kčs 3.50.

OBSAH:

(116 — 118.) 116. Zákon o státním notářství. — 117. Nařízení, kterým se provádí zákon o státním notářství. — 118. Nařízení o notářských poplatcích.

116.

Zákon

ze dne 20. prosince 1951

o státním notářství.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Úkoly státního notářství.

§ 1.

Státní notářství napomáhá socialistickým právníkům osobám, jiným společenským organizacím a všem občanům při ochraně jejich zákonných zájmů, dbá, aby jejich uplatňování bylo v souladu s duchem a socialistickými cíli lidové demokracie, a přispívá tak k upevňování socialistické zákonnosti.

§ 2.

(1) Úkoly státního notářství vykonávají státní notáři (dále jen „notářství“ a „notáři“).

(2) Notáři sepisují ve vlastním oboru působnosti veřejné listiny o právních úkonech, jakož i o jiných skutečnostech právně významných; mimoto provádějí řízení a úkony z pověření soudu; konečně na žádost přijímají listiny a hodnoty do úschovy, provádějí dobrovolná uspořádání majetkových poměrů a sepisují podání a listiny, které nemají povahu veřejných listin.

Organisace notářství.

§ 3.

(1) Zřizují se notářství pro obvod okresních soudů, a to v jejich sídle; notářství jsou státní úřady.

(2) Ministr spravedlnosti může pro obvod okresního soudu zřídit i další notářství, a to i mimo sídlo soudu.

§ 4.

(1) V čele notářství je notář; přísluší mu bezprostřední služební dohled na všechny zaměstnance notářství.

(2) Na výkon notářství dohlíží předseda okresního soudu, v jehož obvodu je notářství zřízeno.

(3) Vrchní dohled na notářství vykonává ministr spravedlnosti.

§ 5.

(1) Není-li notářství obsazeno notářem, pověří ministr spravedlnosti správou notářství některou z osob způsobilých pro notářský úřad (§ 7).

(2) Ukáže-li se potřeba, aby měl notář zástupce, pověří předseda krajského soudu zastupováním jiného notáře z obvodu tohoto krajského soudu nebo způsobilého notářského čekatele.

(3) Správce notářství a zástupce notáře se řídí při výkonu funkce notáře ustanoveními platnými pro notáře.

§ 6.

(1) Ve vlastním oboru působnosti a při činnosti z pověření soudu používá notář notářské pečeti.

(2) Na pečeti je zobrazen malý státní znak republiky Československé, kolem něhož je v kruhu uvedeno označení „státní notářství“, jeho sídlo a po případě bližší označení notářství.

Notáři, notářští čekatelé a ostatní zaměstnanci notářství.

§ 7.

(1) Notářem smí být ustanoven, kdo

- a) vykazuje všeobecné náležitosti předepsané pro státní zaměstnance,
- b) má právnické vzdělání,
- c) vykonal právní praxi a složil odbornou zkoušku.

(2) Notáře ustanovuje ministr spravedlnosti; může přitom prominout náležitosti uvedené v odstavci 1 písm. b) a c).

§ 8.

(1) Notář vykonává při prvním ustanovení do rukou předsedy krajského soudu tento slib:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že budu věren Československé republice, jejímu lidové demokratickému zřízení, jejímu presidentu a její vládě, že budu při výkonu úřadu a při plnění ostatních povinností zachovávat zákony a nařízení Československé republiky, a že je budu vždy a všude uplatňovat v souladu s vůlí a zájmy lidu a jeho státu a v plné shodě s duchem lidové demokracie a s velkými socialistickými cíli, že budu přísně zachovávat mlčenlivost v úředních věcech, plnit své povinnosti pilně, svědomitě a nestranně a že budu notářský úřad zastávat podle svého nejlepšího vědomí ku prospěchu republiky a jejího lidu.“

(2) Slib podle odstavce 1 vykoná též správce notářství (§ 5), pokud takový slib již nevykonával.

§ 9.

- (1) Notářským čekatelem se může stát, kdo
- a) vykazuje všeobecné náležitosti předepsané pro státní zaměstnance,
- b) má právnické vzdělání.

(2) Ministr spravedlnosti může prominout náležitost uvedenou v odstavci 1 písm. b).

§ 10.

Notáři, notářští čekatelé a ostatní zaměstnanci notářství jsou státní zaměstnanci; pokud zákon nestanoví jinak, vztahují se na ně ustanovení zákona č. 66/1950 Sb., o pracovních a platových poměrech státních zaměstnanců, a předpisy podle něho vydané.

§ 11.

Osobním úřadem notářů, notářských čekatelů a ostatních zaměstnanců notářství je krajský soud, v jehož obvodu je sídlo notářství, u kterého jsou činní.

Obecná ustanovení o úřední činnosti notářů.

§ 12.

Notář je povinen vykonávat svoji úřední činnost v souladu se slibem, zejména je povinen poskytovat občanům a právnickým osobám právní poučení o následcích jejich právních úkonů, dbát o to, aby pro nedostatek všeobecného nebo právnického vzdělání neutrpěli újmu na svých právech, a notářský úřad vůbec vykonávat tak, aby jasností a úplností úkonů byly nejvyšší měrou vyloučeny jakékoliv pochybnosti.

§ 13.

(1) Ve vlastním oboru působnosti musí se notář vyvarovat jakékoli účasti při právním úkonu, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci nebo k účastníkům, jejich zákonným zástupcům nebo zmocněncům lze pochybovat o jeho nepředpojatosti.

(2) Notář odmítne účastnit se při právním úkonu, jestliže je možné mít důvodně za to, že se přičí zákonu nebo obecnému zájmu.

(3) Jinak může notář, nejde-li o činnost z pověření soudu, požadovanou činnost odmítnout jen ze závažných příčin.

Činnost ve vlastním oboru působnosti.

§ 14.

Činí-li se před notářem právní úkon v písemné formě, zřídí se o něm notářský zápis a účastníku se vydá stejnopis zápisu.

§ 15.

(1) Mají-li být osvědčeny skutečnosti, které by mohly být podkladem pro uplatňování práv nebo kterými by mohly být způsobeny právní následky, zřídí se o zjištění skutečností notářský zápis a žadateli se vydá z něho notářské osvědčení.

(2) Za účelem uvedeným v odstavci 1 je notář oprávněn osvědčovat,

- a) že někdo listinu vlastnoručně podepsal nebo že podpis vlastnoručně dříve učiněný uznal za vlastní,
- b) že podpis někoho, kdo neumí nebo nemůže psát, byl nahrazen na listině samé potvrzením dvou svědků o jeho souhlasu,
- c) že je někdo na živu nebo na určitém místě,
- d) že listina byla předložena a v kterou dobu,
- e) že bylo odesláno nebo sděleno prohlášení a že mělo určitý obsah,
- f) jaký byl průběh a výsledky jednání ve schůzi,

- g) že se staly v jeho přítomnosti jiné skutečnosti nebo že je sám zjistil,
- h) že někoho vyslechl, a to i příslezně, žádá-li o to cizozemský soud nebo úřad anebo je-li toho třeba pro uplatnění nebo zachování nároků v cizině.

§ 16.

(1) Notářský zápis musí obsahovat:

- a) místo a dobu úkonu,
- b) označení notářství a jeho sídlo, jakož i jméno a příjmení notáře,
- c) jméno, příjmení, zaměstnání a bydliště (pracoviště) účastníků nebo žadatelů, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- d) obsah úkonu,
- e) potvrzení, že zápis byl účastníkům nebo žadatelům přečten a jimi schválen,
- f) podpisy účastníků nebo žadatelů, svědků, důvěrníků a tlumočnicků,
- g) pečeť notářství a notářův podpis.

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. c), e) a f) uvedou se v osvědčení podle § 15 odst. 2, jen pokud to vyžaduje povaha věci, které se notářský zápis týká.

§ 17.

Notářský zápis, jímž se zjišťuje občansko-právní závazek a v němž jsou označeny osoba oprávněná i povinná, právní důvod, předmět a doba plnění, je vykonatelný soudní exekucí [§ 428 odst. 2 písm. f) občanského soudního řádu], jestliže povinná osoba v notářském zápise k tomu svolila.

§ 18.

Notář potvrzuje na žádost skutečnost, že opis nebo fotokopie listiny, které mu byly předloženy, souhlasí s předloženou listinou nebo že spolu souhlasí několik prvopisů.

§ 19.

Notář protestuje směnky a jiné rubopisem převoditelné cenné papíry.

§ 20.

Notářské zápisy o právních úkonech a jejich stejnopisy, notářské zápisy o zjištění některých skutečností a z nich vydaná notářská osvědčení, jakož i notářské protesty jsou veřejnými listinami, bylo-li při jejich zřízení postupováno předepsaným způsobem a byly-li opatřeny notářskou pečeti; za těchto podmínek mají notářská potvrzení důkazní moc veřejných listin.

Činnost z pověření soudu.

§ 21.

Okresní soud může pověřit notáře, aby ve věcech, které nejsou svěřeny senátu, prováděl určité úkony nebo aby o takových věcech konal řízení a učinil v nich všechna rozhodnutí.

§ 22.

(1) Činnost notáře z pověření soudu se řídí předpisy o řízení před soudem první stolice. Křivá výpověď svědka, znalce nebo tlumočnicka učiněná před notářem, činným z pověření soudu, je trestná jako křivá výpověď učiněná před soudem.

(2) Rozhodnutí notáře má účinky soudního rozhodnutí.

(3) Řádný opravný prostředek předloží notář nejdříve soudu, který ho pověřil. O opravném prostředku rozhodne soudce sám, má-li za to, že se mu má vyhovět, jinak jej předloží soudu druhé stolice, aby o něm rozhodl.

(4) Rozhodne-li soudce sám o opravném prostředku podle odstavce 3, považuje se i jeho rozhodnutí za rozhodnutí soudu první stolice. Odporovat mu lze podle obecných ustanovení.

Činnost na žádost účastníků.

§ 23.

(1) Notář může být požádán, aby přijímal do úschovy listiny všeho druhu; mimoto může být požádán, aby přijal do úschovy hotové peníze, cenné papíry a jiné cenné hodnoty, jestliže mu byly odevzdány, aby je vydal určitému příjemci nebo aby je uložil u soudu nebo u orgánu státní správy nebo jestliže mají být podle vůle účastníků jistotou pro určitý účel.

(2) Přijetí listin a cenných hodnot do úschovy je notář povinen potvrdit.

§ 24.

Notář může být požádán, aby prováděl dobrovolná uspořádání majetkových poměrů; pokud to souvisí s jeho činností, může být též požádán, aby sepisoval podání a listiny, které nemají povahu veřejných listin, a udílel potřebné právní rady.

§ 25.

Součinnost se soudy a orgány státní správy.

Soudy, orgány státní správy a notářství jsou povinny poskytovat si navzájem pomoc při plnění svých úkolů.

§ 26.

Notářské poplatky.

(1) Za činnost notářů se vybírají notářské poplatky a náhrada skutečně vzešlých výloh.

(2) Poplatek (náhradu skutečně vzešlých výloh) určí notář platebním výměrem, ledaže nařízení (odstavec 3) stanoví jinak. Do patnácti dnů ode dne doručení platebního výměru může každý účastník žádat u okresního soudu, v jehož obvodu je notářství, aby platební výměr přezkoumal; o žádosti rozhodne podle obecných ustanovení občanského soudního řádu soudce usnesením bez ústního jednání. Včas nenapadené platební výměry a platební výměry upravené pravomocným rozhodnutím soudu jsou vykonatelné soudní exekucí a vymáhají se podle ustanovení o vymáhání soudních poplatků.

(3) Ministr financí se zmocňuje, aby v dohodě s ministrem spravedlnosti nařízením stanovil, kdy činnost notářů podléhá notářským poplatkům, aby upravil jejich sazbu a vydal o notářských poplatcích a náhradě skutečně vzešlých výloh podrobnější předpisy.

Ustanovení přechodná.

§ 27.

(1) Ústřední notářský sbor a krajské sbory notářské se zrušují; jejich práva a závazky přecházejí na stát.

(2) Dosavadní orgány krajských sborů notářských provedou likvidaci a do 31. ledna 1952 odevzdají všechny písemnosti, peníze a jiné cenné hodnoty a všechno kancelářské zařízení příslušnému krajskému soudu. Obdobně budou postupovat dosavadní orgány ústředního sboru notářského; uvedené věci odevzdají ministerstvu spravedlnosti.

§ 28.

(1) Správa notářských archivů přechází na okresní soud, v jehož obvodu archivy jsou.

(2) Osvědčení z notářských listin tam uložených vydává notář, kterého tím pověří předseda příslušného okresního soudu.

§ 29.

(1) Působnost dosavadních notářů, správce notářství a zástupců notářů zaniká.

(2) Nároky na odměnu za činnost notáře a na náhradu za promeškaný čas přecházejí na stát.

(3) Dosavadní notáři (správci, zástupci) jsou povinni odevzdat spisy, kancelářské pomůcky, úřední pečeti, listiny, jakož i cenné

hodnoty, svěřené jim k úschově, notáři, který nastoupí na jejich místo.

§ 30.

(1) Dosavadní notáře (jejich zástupce a správce notářství), jejichž úřad neskončil jinak nejpozději dnem 31. prosince 1951, převzme ministr spravedlnosti do státní služby a použije jich v notářstvích zřízených podle tohoto zákona nebo jinak v justiční službě.

(2) Ustanovení odstavce 1 se užije obdobně na zaměstnance ústředního notářského sboru a krajských notářských sborů a na zaměstnance notářů, jejichž pracovní poměr neskončil jinak nejpozději dnem 31. prosince 1951.

(3) Osoby převzaté do státní služby podle odstavce 1 nebo 2 zařadí se podle obdoby předpisů, platných při převodu státních zaměstnanců z jiné zaměstnanecké skupiny.

§ 31.

(1) Vlastníci kancelářského zařízení, které sloužilo dosud výhradně provozu notářství, jsou povinni je odevzdat československému státu — justiční správě, vyzve-li je k tomu do 31. ledna 1952 ministerstvo spravedlnosti nebo jím zmocněný soud.

(2) Za odevzdané zařízení se poskytne náhrada stanovená ke dni odevzdání podle cenových předpisů, a není-li jich, náhrada stanovená na základě úředního odhadu. O výši náhrady a způsobu jejího poskytnutí rozhodne ministerstvo spravedlnosti v dohodě s ministerstvem financí.

Ustanovení závěrečná.

§ 32.

Zrušují se všechny předpisy, které upravují věci, na něž se vztahuje tento zákon, zejména:

1. zákon č. 201/1949 Sb., o notářství,
2. nařízení ministra spravedlnosti č. 202/1949 Sb., kterým se provádějí některá ustanovení zákona ze dne 14. července 1949, č. 201 Sb., o notářství,
3. všechny předpisy o notářských poplatcích, zejména § 18 zákona č. 173/1950 Sb., o soudních poplatcích, a saz. pol. 17/66 popl. zákona a saz. pol. 11/45 a 24/65 popl. pravidel,
4. nařízení ministra spravedlnosti č. 194/1950 Sb., o sazbách za advokátské a notářské výkony, pokud jde o notářské výkony,
5. vyhláška ministerstva spravedlnosti č. 6/1951 ů. l. I. (č. 53/1951 ů. v. I.), kterou se stanoví sazby za notářské výkony.

§ 33.

Náležitosti, úschovu a vydávání notářských zápisů, jejich stejnopisů, notářských osvědčení a potvrzení, znění přísahy při výslechu podle § 15 odst. 2 písm. h), rozsah činnosti notářství z pověření soudů podle § 21 a bližší úpravu řízení před notářstvím upraví ministr spravedlnosti nařízením.

§ 34.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.

117.

Nařízení ministra spravedlnosti ze dne 28. prosince 1951,

kterým se provádí zákon o státním notářství.

Ministr spravedlnosti nařizuje podle § 33 zákona č. 116/1951 Sb., o státním notářství:

Oddíl první.

Obecná ustanovení.

Místo a čas úkonů.

§ 1.

Státní notářství (dále jen „notářství“) může mimo svoji úřadovnu konat úkony, jen jsou-li pro to závažné důvody, zejména vyžaduje-li to povaha úkonu nebo nebezpečí v prodlení.

§ 2.

(1) Pro usnadnění styku s pracujícími může notářství se souhlasem předsedy okresního soudu konat pro některé obce svého obvodu pravidelné úřední dny.

(2) Místo, kde se konají pravidelné úřední dny, platí pro úkony tam provedené za sídlo notářství.

(3) Zavedení nebo zastavení pravidelných úředních dnů vyhlásí notářství na soudní desce

okresního soudu a v zúčastněných obcích, jakož i na budově určené ke konání úředních dnů.

(4) Náklady spojené s konáním pravidelných úředních dnů se hradí z prostředků justiční správy.

§ 3.

Ze závažných důvodů může notářství požádat o provedení určitého úkonu nebo o pokračování v něm jiné notářství.

§ 4.

Ve dnech pracovního klidu lze notářské úkony konat jen v naléhavých případech.

§ 5.

Doručování.

(1) O doručování písemností se užije přiměřeně ustanovení o doručování písemností v občanskoprávním řízení soudním.

(2) Poštovné za zásilky notářství se platí ze státní pokladny.

Oddíl druhý.

Činnost z pověření soudu.

§ 6.

Okresní soud může pověřit státního notáře (dále jen „notář“), aby v občanskoprávních věcech, které nejsou svěřeny senátu, prováděl určité úkony nebo o takových věcech konal řízení a učinil v nich všechna rozhodnutí, zejména aby

- a) prováděl řízení o projednání dědictví (§§ 314 až 342 o. s. ř.) nebo jednotlivé úkony s ním související,
- b) prováděl řízení o soudním umoření listin,
- c) prováděl soupis, po případě i odhad jmění soudních chráněnců,
- d) sepisoval dohody podle zákona o právu rodinném, které vyžadují formy soudního zápisu,
- e) prováděl v exekučním řízení hmotné rozdělení majetkového společenství.

§ 7.

Zjistí-li se ze spisů o projednání dědictví, že mezi pozůstalými jsou osoby pod zvláštní ochranou zákona, oznámí notář, pokud je to podle rodinného práva třeba, tuto skutečnost soudu příslušnému k vedení poručenství (opatrovnictví).

§ 8.

V případech, kde soud musí použít kulatého úředního razítka, užije notář notářské pečeti; vyhlášky notáře se vyvěšují na desce okresního soudu.

Oddíl třetí.

Činnost ve vlastním oboru působnosti.

Notářské listiny.

§ 9.

(1) Notářské listiny (notářské zápisy, stejnopisy notářských zápisů, notářská osvědčení, notářské protesty a notářská potvrzení) musí být psány srozumitelně. Číselné údaje, jejichž závažnost to vyžaduje, musí být alespoň jednou vypsané slovy; rovněž datum notářské listiny se vypíše slovy.

(2) V notářské listině nesmí být nic vymazáno nebo vpisováno mezi řádky. Mezery se vyplní čarami.

(3) Je-li třeba některá slova škrtnout, musí zůstat čitelná. Provedené škrty, nejde-li o pouhé škrty v razítku, a změny nebo doplňky, se vyznačí na listině poznámkou. Byla-li listina již podepsána, podepíše poznámku tytéž osoby, které podepsaly listinu.

§ 10.

Notář podepíše listinu na konci za podpisy ostatních osob a připojí notářskou pečeť; mimoto se podepíše na každém archu nebo jednotlivém listu a na každé připojené příloze.

Zápisy o právním úkonu a jejich stejnopisy.

§ 11.

(1) Nezná-li notář účastníky, svědky úkonu, důvěrníky nebo tlumočníky osobně a jménem a příjmením, musí mu být jejich totožnost prokázána úředním průkazem nebo potvrzena dvěma svědky totožnosti. Nezná-li notář svědky totožnosti osobně a jménem a příjmením, musí mu být jejich totožnost prokázána úředním průkazem.

(2) V notářském zápise (dále jen „zápis“) se uvede, jakým způsobem notář zjistil totožnost osob uvedených v odstavci 1.

§ 12.

(1) Notář musí přibrat dva svědky úkonu,

- a) je-li účastník slepý,
- b) neumí-li nebo nemůže-li účastník číst nebo psát.

(2) Notář může přibrat svědky úkonu i v jiných případech, pokládá-li to za účelné.

§ 13.

Svědci úkonu přivzatí podle § 12 odst. 1 musí být přítomni při projevu účastníka o tom, co má být do zápisu pojato, při předčítání zápisu

a jeho podepsání tím účastníkem, v jehož zájmu byli přibráni.

§ 14.

Svědky totožnosti a svědky úkonu nemohou být osoby nezletilé, osoby, které pro svůj tělesný nebo duševní stav nejsou schopny vydat svědectví, nebo které neumějí nebo nemohou číst a psát; dále jimi nemohou být osoby účastníkům blízké (§ 17 odst. 2 obč. zák.), osoby, které jsou zúčastněny na věci a osoby činné v notářství, v němž se zápis sepisuje.

§ 15.

(1) Je-li účastník hluchý nebo němý a umí-li číst a psát, musí si zápis sám přečíst a v něm vlastní rukou připsat, že jej četl a že jej schvaluje; neumí-li nebo nemůže-li číst nebo psát, musí být kromě svědků úkonu přibrán jeho důvěrník, který se s ním umí dorozumět; jeho prostřednictvím notář zjistí, zda účastník zápis schvaluje.

(2) Důvěrník musí mít náležitosti způsobilého svědka (§ 14), může jím však být i osoba účastníku blízká.

§ 16.

(1) Nezná-li účastník nebo některý svědek úkonu jazyk, ve kterém se zápis sepisuje, přibere se stálý přísežný tlumočník; tlumočník musí mít náležitosti způsobilého svědka (§ 14).

(2) Od přibrání tlumočníka lze upustit, je-li notář sám stálým přísežným tlumočníkem.

§ 17.

(1) Účastníci, svědci, důvěrníci a tlumočníci se podepisují v zápise na konci; svědci totožnosti se však mohou podepsat již za potvrzením totožnosti. Nebyli-li účastníci přítomni současně, musí to být v zápise výslovně poznamenáno.

(2) V případech uvedených v § 3 může být podpis některého účastníka a dalších osob uvedených v odstavci 1, které se mají v jeho zájmu podepsat, připojen před dožádaným notářstvím, u něhož se v původním zápise pokračuje.

§ 18.

Neumí-li nebo nemůže-li se účastník podepsat, uvede notář tuto skutečnost v zápise a svědci úkonu svým podpisem potvrdí, že účastník souhlasí s obsahem zápisu.

§ 19.

Plné moci a jiné přílohy notářského zápisu lze připojit v prvopise nebo ověřeném opise; žádá-li o to některý účastník, přečtou se tyto přílohy spolu se zápisem.

§ 20.

Z notářských zápisů lze vydávat stejnopisy a úplné nebo částečné opisy prosté nebo ověřené.

§ 21.

(1) Stejnopis se označuje v nadpise slovy „stejnopis notářského zápisu“; obsahuje doslovné znění zápisu s uvedením všech jeho podpisů, dále potvrzení, že stejnopis souhlasí se zápisem, a údaj, komu a kdy byl vydán.

(2) Do stejnopisu nemusí být pojata znění příloh zápisu; musí to však být v potvrzení vyznačeno.

§ 22.

(1) Byly-li v zápise provedeny opravy, změny nebo doplňky (§ 9 odst. 3), může být stejnopis zápisu vydán přímo v opraveném, pozměněném nebo doplněném znění.

(2) Byl-li zápis opraven, změněn nebo doplněn pozdějším zápisem, může být vydán společný stejnopis z obou zápisů nebo stejnopis z původního zápisu v opraveném, změněném nebo doplněném znění; ve vydaném stejnopise se uvede, kterým z obou způsobů se tak stalo.

Zápisy o zjištění některých skutečností a notářská osvědčení z nich vydaná.

§ 23.

(1) Pokud není dále stanoveno jinak, platí pro zápisy o zjištění některých skutečností přiměřeně ustanovení §§ 11 až 19.

(2) Ze zápisu o zjištění některých skutečností se vydávají notářská osvědčení (dále jen „osvědčení“), a pokud to povaha věci nevyklučuje, úplné nebo částečné opisy prosté nebo ověřené.

(3) Osvědčení se označuje v nadpise slovy „notářské osvědčení“. Pokud není dále stanoveno jinak, obsahuje doslovné znění zápisu, dále potvrzení, že osvědčení souhlasí se zápisem, a údaj, komu a kdy bylo vydáno; datum, podpis notáře a pečeť notářství obsahuje však vždy. Do osvědčení nemusí být pojata znění příloh zápisu; musí to však být v potvrzení vyznačeno.

§ 24.

(1) Má-li být osvědčeno, že někdo listinu vlastnoručně podepsal nebo že podpis vlastnoručně dříve učiněný uznal za vlastní, musí být v zápise uvedeno označení listiny a naznačen její stručný obsah.

(2) Osvědčení z takového zápisu vyhotoví notář jako doložku na listině, na níž se podpis nachází, nebo na listu s ní pevně spojeném. Do-

ložka obsahuje potvrzení pravosti podpisu za datele, jeho jméno a příjmení, zaměstnání bydliště (pracoviště) a údaj, zda je notář znám nebo zda a jakým způsobem zjistil jeho totožnost.

§ 25.

Ustanovení § 24 se užije přiměřeně na zápisy a osvědčení, že podpis někoho, kdo neumí nebo nemůže psát, byl nahrazen na listině samé potvrzením dvou svědků o jeho souhlasu.

§ 26.

Má-li být osvědčeno, že je někdo na živu nebo na určitém místě, musí být v zápise uvedeno, kdy, kde a jakým způsobem to notář zjistil.

§ 27.

(1) Má-li být osvědčeno, že listina byla předložena a v kterou dobu, musí být v zápise uvedeno, zda listina byla předložena notáři v prvopise nebo ověřeném opise, dále doba a místo předložení, jakož i označení listiny a naznačen její stručný obsah.

(2) Osvědčení z takového zápisu vyhotoví notář jako doložku na předložené listině nebo na listu s ní pevně spojeném. Doložka obsahuje s výjimkou označení a stručného obsahu listiny údaje uvedené v odstavci 1; kdo listinu předložil a jak byla zjištěna jeho totožnost, se uvede jen na žádost.

§ 28.

(1) Má-li být osvědčeno, že bylo odesláno prohlášení a že mělo určitý obsah, musí být v zápise uveden obsah prohlášení. Bylo-li o to požádáno dopisem nebo telegraficky, uvede notář tuto skutečnost v zápise a připojí k němu dopis nebo telegram, které nahrazují podpis žadatele; v zápise se uvede, zda a jakým způsobem notář zjistil totožnost žadatele.

(2) Notář zašle opis zápisu adresátovi do vlastních rukou; dobu a způsob odeslání uvede v původním zápise a připojí k němu průkaz o odeslání.

§ 29.

(1) Má-li být osvědčeno, že bylo sděleno prohlášení a že mělo určitý obsah, platí o zápise obdobně ustanovení § 28 odst. 1.

(2) Notář sdělí obsah prohlášení adresátovi na místě žadatelem označeném a adresátovi vydá na žádost opis zápisu. Přitom může, byl-li o to požádán, vykonat i souvisící právní úkony. Totožnost adresáta zjistí, jen je-li to možné.

(3) Poté запиše notář v původním zápise průběh úkonů podle odstavce 2. Na žádost adresáta запиše jeho odpověď a vyzve ho k podpisu.

(4) Nebylo-li notáři možno z jakýchkoli důvodů sdělit prohlášení adresátovi, uvede se překážka v zápise.

§ 30.

Má-li být osvědčen průběh a výsledky jednání ve schůzi, musí být v zápise uvedeno, kde a kdy se schůze konala, která usnesení byla přijata, jakož i projevy a jiné události důležité pro posouzení průběhu schůze. Totožnost osob na schůzi přítomných notář zjistí, jen byl-li o to požádán.

§ 31.

Mají-li být osvědčeny skutečnosti, které se staly v přítomnosti notáře nebo které sám zjistil, musí být tyto skutečnosti v zápise přesně popsány s uvedením místa, doby a způsobu zjištění. Bylo-li o takové osvědčení požádáno dopisem nebo telegraficky, uvede notář tuto skutečnost v zápise a připojí k němu dopis nebo telegram, které nahrazují podpis žadatele; v zápise se uvede, zda a jakým způsobem notář zjistil totožnost žadatele.

§ 32.

(1) Má-li být osvědčeno, že notář někoho vyslechl, musí být v zápise uvedeno, jakým způsobem byla zjištěna totožnost vyslýchaného, dále otázky mu položené a jeho výpověď. Vyslýchaný se vyzve, aby zápis podepsal.

(2) Žádá-li se o výslech přísahný, uvede se v zápise, že vyslýchanému bylo před výsledkem sděleno znění přísahy a že ji vyslýchaný před svým výsledkem opakoval. Přísaha zní: „Přisahám na svou čest, že o všem, nač budu tázán, vypovím úplnou a čistou pravdu a nic nezamlčím.“ Žádá-li se o výslech s následnou přísahou, znění přísahy se přiměřeně změní.

§ 33.

Úschova zápisů.

(1) Zápisy se uschovávají v notářství, v němž byly sepsány.

(2) Zápis může být vydán jen tehdy, jestliže o to požádají všichni účastníci nebo žadatelé, osvědčí právní zájem na jeho vydání a určí, komu má být vydán; jinak smí notář zapůjčit zápis jen soudu nebo prokurátoru.

§ 34.

Stejnopisy, osvědčení a opisy zápisů.

(1) Není-li v zápise stanoveno jinak, smějí být stejnopisy zápisů vydány jen účastníkům nebo jejich právním nástupcům, a to i opětovně. Jiným osobám smějí být vydány, jen když

všichni účastníci k tomu přivolí v původním nebo zvláště o tom sepsaném zápise.

(2) Ustanovení odstavce 1 se užije, pokud to povaha věci připouští, přiměřeně i na osvědčení.

(3) Těm, kdož osvědčí na věci právní zájem, lze ze zápisu vydat úplné nebo částečné opisy prosté nebo ověřené.

§ 35.

Notářská potvrzení.

(1) Potvrzení, že se opis nebo fotokopie shodují s předloženou listinou, vydá notář ve formě doložky na opise (fotokopii) nebo na listu s ním pevně spojeném. V doložce se uvede:

1. že opis (fotokopie) souhlasí úplně s předloženou listinou,
2. zda listina, s níž se shodnost potvrzuje, je prvopisem nebo ověřeným opisem, zda a jak je kolkována a z kolika listů nebo archů se skládá,
3. zda jsou v předložené listině závady, změny, doplňky, vsuvky nebo škrty, které by mohly zeslabit její věrohodnost,
4. zda byly na opise (fotokopii) provedeny opravy nějakých neshod s předloženou listinou,
5. zda jde o úplný nebo částečný opis (fotokopii) listiny,
6. místo a den potvrzení.

(2) Obdobně se postupuje při potvrzení, že několik prvopisů spolu souhlasí; doložka se připojí na každý z předložených prvopisů.

Oddíl čtvrtý.

Závěrečná ustanovení.

§ 36.

(1) Příkazy, dané soudem notářům podle dosavadních předpisů k provedení určitého řízení nebo jednotlivých úkonů, pokud do 1. ledna 1952 nebyly provedeny, se přeměňují na pověření podle § 6, a to v rozsahu podle tohoto ustanovení.

(2) Pověření podle odstavce 1 dokončí notář, který nastoupí na místo notáře, který dostal příkaz.

§ 37.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.

118.

**Nařízení ministra financí
ze dne 28. prosince 1951
o notářských poplatcích.**

Ministr financí nařizuje v dohodě s ministrem spravedlnosti podle § 26 odst. 3 zákona č. 116/1951 Sb., o státním notářství:

§ 1.

Předměty poplatků a sazebník.

(1) Za činnost státních notářů se vybírají notářské poplatky (dále jen „poplatky“).

(2) Předměty a sazby poplatků jsou uvedeny v připojeném sazebníku, který je součástí tohoto nařízení.

§ 2.**N á h r a d a v ý l o h.**

Za provedení úkonu mimo úřadovnu státního notářství (dále jen „notářství“) je poplatník povinen zaplatit vedle poplatků také náhradu skutečně vzešlých výloh.

§ 3.**Z á k l a d p o p l a t k ů.**

(1) Je-li poplatek stanoven podle ceny předmětu úkonu, vyměří se z ceny uvedené poplatníkem.

(2) Neuvede-li poplatník cenu předmětu úkonu nebo uvádí-li cenu zřejmě nízkou, stanoví státní notář (dále jen „notář“) cenu předmětu úkonu podle obsahu notářského, zápisu nebo podle obsahu sepísovaného podání nebo jiné listiny, je-li úhrnná cena předmětu úkonu z obsahu zřejmá, anebo stanoví cenu podle dřívějších rozpočtů, návrhů, svědectví a jiných dokladů vyžádaných od poplatníka.

(3) Cena budov se zpravidla nestanoví menší částkou, než je jejich pojistná cena.

(4) Je-li předmětem úkonu opětující se plnění, stanoví se jeho cena, jde-li o plnění na dobu neurčitou, na dobu života nebo na dobu delší než tři roky, trojnásobkem ceny ročního plnění. Stejným způsobem se stanoví cena práv odpovídajících věcným břemenům, zejména práva požívání, užívání k vlastní potřebě a výměnku.

(5) Jestliže je cena předmětu úkonu určena nejnižší a nejvyšší částkou, je základem poplatku nejvyšší částka.

(6) Při smlouvách směnných je základem poplatku cena směňovaného majetku vyšší ceny.

(7) Nelze-li cenu předmětu úkonu stanovit, předpokládá se cena 15.000 Kčs.

(8) Základ procentního poplatku se zaokrouhluje dolů na částku dělitelnou stem; základ nepřevyšující 100 Kčs se nezaokrouhluje. Poplatky i s náhradami podle § 2 se zaokrouhlují dolů na celé Kčs.

(9) Stanovením základu poplatku podle tohoto nařízení nejsou dotčeny předpisy o stanovení základu jiných poplatků.

§ 4.**P o p l a t n í k.**

(1) Poplatek je povinen zaplatit, kdo o úkon žádá, nebo jde-li o úkon prováděný z pověření soudu, ten, v jehož zájmu se úkon provede. Je-li poplatníků několik, jsou povinni zaplatit poplatek rukou společnou a nerozdílnou; odkazovník, který neodpovídá za závazky zůstavitelovy (§ 537 obč. zák.), je však povinen zaplatit poplatek za projednání dědictví jen podle poměru ceny věci, jemu zůstavené k ceně celého zanechaného majetku.

(2) Je-li některý z účastníků nebo žadatelů od poplatku zcela nebo zčásti osvobozen (§ 5), jsou ostatní povinni zaplatit celý poplatek nebo jeho zbytek. Jestliže však je dědicem nebo odkazovníkem osoba osvobozená od poplatku nebo případně i část dědictví státu, zejména jako odúmrtí, jsou ostatní dědici a odkazovníci povinni zaplatit poplatek za projednání dědictví jen podle ceny dědictví, kterého nabyli.

§ 5.**O s v o b o z e n í o d p o p l a t k ů.**

(1) Československý stát zastoupený národními výbory a jinými orgány veřejné správy, dále zařízení státní správy, státní ústavy a státní fondy jsou od poplatků a náhrady výloh podle § 2 osvobozeny zcela. Osvobození pro jednotná zemědělská družstva a jeho rozsah stanoví ministerstvo financí.

(2) Ministerstvo financí může ze zvláštních důvodů, zejména z důvodu obecného zájmu, osvobodit od poplatků nebo poplatky snížit nebo poskytnout jiné úlevy skupinám osob nebo jednotlivým osobám. Z těchto důvodů a v tomtéž rozsahu může ministerstvo financí stanovit dočasné osvobození od poplatků nebo jiné úlevy nebo učinit vhodná opatření ke zmírnění tvrdosti.

§ 6.

Doba vyměření poplatků.

(1) Poplatek stanovený pevnou částkou vyměří notář před provedením úkonu, ostatní poplatky neprodleně po provedení úkonu.

(2) Souvisí-li vzájemně několik úkonů, vyměří z nich notář po skončení posledního úkonu úhrnný poplatek, a to i tehdy, když některý ze souvisejících úkonů podléhá poplatku stanovenému pevnou částkou; úhrnný poplatek se rovná součtu poplatků za jednotlivé úkony.

(3) Náhradu výloh podle § 2 vyměří notář zpravidla s poplatkem.

§ 7.

Způsob vyměření poplatků.

(1) Poplatek stanovený pevnou částkou do 1.000 Kčs vyměří notář ústně, a není-li to možno, písemnou výzvou k zaplacení poplatku; poplatek stanovený pevnou částkou převyšující 1.000 Kčs, poplatek stanovený podle ceny předmětu úkonu a úhrnný poplatek (§ 6 odst. 2) vyměří notář platebním výměrem.

(2) Náhradu výloh podle § 2 vyměří notář vždy platebním výměrem.

(3) Výjimečně vydá notář platební výměr na poplatek stanovený pevnou částkou do 1.000 Kčs, provede-li úkon z důvodu obecného zájmu nebo pro nebezpečí v prodlení před zaplacením poplatku.

§ 8.

Splatnost a způsob placení poplatků.

(1) Poplatky vyměřené ústně nebo písemnou výzvou k zaplacení poplatku jsou splatné před provedením úkonu. Poplatky a náhrada skutečně vzešlých výloh vyměřené platebním výměrem jsou splatné do 15 dnů po doručení výměru.

(2) Poplatky vyměřené ústně nebo písemnou výzvou se platí kolkovými známkami. Poplatky a náhrada skutečně vzešlých výloh vyměřené platebním výměrem se platí na šekový účet okresního soudu, v jehož obvodu je sídlo notářství; zaplatí-li přítomný poplatník vyměřenou částku ihned v notářství, potvrdí to notář na platebním výměru.

(3) Kolkové známky se nalepí na notářský zápis nebo na doklad, který zůstane v notářství. Na stejnopise notářského zápisu, na notářském osvědčení nebo na jiné vydané písemnosti vyznačí notář, že poplatek byl zaplacen a jakou částkou. Pouze při ověření opisu (foto-

kopie) listiny nebo ověření souhlasu několika prvopisů se kolkové známky nalepí na ověřený opis nebo na jednotlivé prvopisy. Kolkové známky se znehodnotí otiskem notářské pečeti.

(4) Jde-li o úhrnný poplatek (§ 6 odst. 2) nebo byl-li poplatek zaplacen na písemnou výzvu, vyznačí notář tuto skutečnost poznámkou na vydané písemnosti; je-li touto písemností ověřený opis (fotokopie) listiny, připojí se na něj tato poznámka místo kolkové známky.

§ 9.

Následky nesplnění poplatkové povinnosti.

Nebyl-li zaplacen poplatek stanovený pevnou částkou, neprovede notář úkon, leč by tak vyžadoval obecný zájem nebo bylo nebezpečí v prodlení.

§ 10.

Promlčení.

(1) Právo státu vyměřit poplatek se promlčí uplynutím tří let počítaných od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž měl být poplatek vyměřen.

(2) Právo státu vyměřit dodatek na poplatek, který byl nesprávně vyměřen nižší částkou, promlčí se uplynutím tří let počítaných od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž byl vyměřen původní poplatek.

(3) Právo státu vymáhat vyměřený poplatek (jeho dodatek) promlčí se uplynutím tří let počítaných od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž byl poplatek (jeho dodatek) splatný.

(4) Provede-li okresní soud úkon k vymáhání poplatku (jeho dodatku) a uvědomí-li o tom poplatníka, počíná běžet nová promlčecí lhůta od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž byl takový úkon proveden.

§ 11.

Vrácení poplatků.

(1) Okresní soud vrátí plátcí z úřední povinnosti

1. celý zaplacený poplatek,

a) odmítne-li notář vykonat notářský úkon,

b) byl-li poplatek v důsledku rozhodnutí soudu na žádost podle § 26 odst. 2 zákona o státním notářství odepsán,

c) bylo-li poplatníkovi dodatečně přiznáno osvobození;

2. část zaplaceného poplatku, byl-li poplatek rozhodnutím soudu nebo na žádost dodatečně snižen.

(2) Zaplatil-li poplatník více, než je sazebníkem stanoveno, nebo zaplatil-li poplatek, aniž byl k tomu povinen, vrátí se mu přeplatek na jeho žádost, převyšuje-li 20 Kčs.

(3) Vracené částky se zaokrouhlují dolů na celé Kčs.

(4) Nárok na vrácení poplatku (přeplatku) zaniká uplynutím tří let, počítaných od počátku kalendářního roku, který následuje po roce, v němž nastaly skutečnosti uvedené v odstavcích 1 a 2.

§ 12.

Povinnosti notářů a dohled.

(1) Notáři jsou povinni pečovat, aby poplatky byly správně a včas vyměřovány a placeny.

(2) Soudní orgány jsou povinny pečovat, aby poplatky byly včas vymáhány.

(3) Orgány justiční správy kontrolují pravidelnými dohlídkami, zda se poplatky vybírají a vymáhají podle platných předpisů; minis-

terstvo financí a podle jeho směrnic orgány jím pověřené se přesvědčují občasnými dohlídkami o způsobu provádění tohoto nařízení.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 13.

(1) Na nároky na odměnu za činnost dosavadního notáře a na náhradu za promeškaný čas, které podle § 29 odst. 2 zákona o státním notářství přešly na stát, vydá notář, který nastoupí na místo dosavadního notáře, platební výměr.

(2) Vykonal-li notář po 31. prosinci 1951 další vzájemně souvisící úkon, vydá po skončení posledního úkonu pro nároky uvedené v odstavci 1 a pro poplatky za úkony provedené po tomto dni jediný platební výměr.

(3) Ustanovení odstavce 1 a 2 se neužije, jde-li o projednání dědictví, ve kterém notář pokračuje po 31. prosinci 1951.

§ 14.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1952.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Sazebník notářských poplatků.

Pol.	Předmět	Poplatky	
		Pevné Kčs	Poplatky procentní %
A	Za sepsání notářského zápisu (včetně nutných přípravných úkonů a vydání prvního stejnopisu notářského zápisu účastníkům a prvního notářského osvědčení žadatelům),		
	1. jde-li o jednostranný právní úkon (prohlášení), z ceny předmětu		1 nejméně 200 Kčs
	2. jde-li o smlouvu, z ceny předmětu		1.5 nejméně 300 Kčs
	3. jde-li o osvědčení pravosti podpisu na listině nebo o osvědčení, že podpis někoho, kdo neumí nebo nemůže psát, byl nahrazen na listině samé potvrzením dvou svědků o jeho souhlasu, z každé osoby	20	
	4. jde-li o osvědčení, že je někdo na živu nebo na určitém místě, a o osvědčení, že listina byla předložena a v kterou dobu	40	
	5. jde-li o osvědčení, že bylo odesláno nebo sděleno prohlášení a že mělo určitý obsah, nebo o osvědčení, jaký byl průběh a výsledky jednání ve schůzi, anebo o osvědčení, že se v přítomnosti notáře staly jiné skutečnosti nebo že je sám zjistil, z ceny předmětu		
	a) v jednoduchých případech		0.5 nejméně 200 Kčs
	b) ve složitých případech		1 nejméně 400 Kčs
	6. jde-li o osvědčení, že notář někoho vyslechl, a to i přísežně, je-li toho třeba pro uplatnění nebo zachování nároku v cizině,		
	a) v jednoduchých případech	200	
B	b) ve složitých případech	400	
	7. za zjištění totožnosti při předchozích úkonech, vyjímajíc úkony uvedené pod č. 3, za každou osobu, jejíž totožnost se zjišťuje	20	
	P o z n á m k a k č. 1 a 2:		
	Za sepsání notářských zápisů podle § 39 obč. zák. se platí poplatky polovinou sazby pod č. 1 nebo 2.		
B	Za úhrn úkonů, potřebných k vydání notářského potvrzení, že opis nebo fotokopie souhlasí s předloženou listinou nebo že spolu souhlasí několik prvopisů, za každou stranu předložené listiny nebo prvopisu		
	a) u textů a kopií v českém nebo slovenském jazyku	10	
	b) u cizojazyčných listin	20	

Pol.	Předmět	Poplatky	
		Pevné Kčs	Poplatky procentní %
G	Za úhrn úkonů potřebných k protestaci směnky nebo jiného rubopisem převoditelného cenového papíru, za každý protestovaný papír . .	100	
D	1. Za úhrn úkonů potřebných k projednání dědictví z pověření soudu, a) z ceny předmětů osobního vlastnictví zůstavitele, pokud cena všech zůstavitelových aktiv převyšuje 5.000 Kčs . . b) z ceny předmětů soukromého vlastnictví zůstavitele		2,5 5
	P o z n á m k a :		
	Sazby podle písm. a) se použije též, náleželi-li do majetku zůstavitele pozemek, jehož výměra a určení odpovídá ustanovení, § 18 odst. 2 písm. c) zákona č. 139/1947 Sb., o rozdělení pozůstalostí se zemědělskými podniky a o zamezení drobení zemědělské půdy, ve znění zákona č. 45/1948 Sb., jakož i byl-li zůstavitel členem jednotného zemědělského družstva a vnesl-li do něho zemědělskou půdu.		
	2. Za vyhotovení zápisu o manželských úmluvách majetkových (§ 29 zákona č. 265/1949 Sb., o právu rodinném), i s vyhotovením jednoho stejnopisu zápisu pro každého z manželů, z ceny předmětu		1,5 nejméně 300 Kčs
E	Za přijetí, úschovu a vydání 1. listiny dá-li se do úschovy současně několik listin, za každou další listinu 2. hotových peněz, cenných papírů a jiných cenných hodnot, z jejich obecné ceny (nominální hodnoty)	50 10	0,25 nejméně 50 Kčs nejvýše 500 Kčs
F	Za přípravu a sepsání podání nebo jiné písemnosti, zejména za sepsání a podání návrhu na zápis do pozemkové, železniční nebo horní knihy nebo do podnikového rejstříku, má-li předmět cenu do 2.000.— Kčs přes 2.000.— do 3.000.— Kčs přes 3.000.— do 5.000.— Kčs přes 5.000.— do 10.000.— Kčs přes 10.000.— do 25.000.— Kčs přes 25.000.— do 50.000.— Kčs přes 50.000.— Kčs z každých dalších třeba jen započatých 10.000 Kčs nejvýše však celkem	100 150 200 350 500 750 25 2.000	

Pol.	Předmět	Poplatky	
		Pevné Kčs	Poplatky procentní %
G	Za vydání dalších stejnopisů notářských zápisů nebo dalších notářských osvědčení, za každou i jen započatou stranu	20	
H	Za vyhotovení vyžádaného čistopisu (opisu) listiny, za každou i jen započatou stranu . .	10	
CH	Za vydání osvědčení a jiných opisů nebo výpisů z listin uložených v notářském archivu, za každou i jen započatou stranu	20	